

INHOUDSOPGAVE

Inhoudsopgave

INLEIDING	3
Jaarverslag 2017 district Zeeland	4
Jaarverslag 2017 district Markiezzaten	17
Jaarverslag 2017 district Baronie	23
Jaarverslag 2017 district Hart van Brabant	38
Jaarverslag 2017 politie-eenheid Zeeland-West-Brabant	47

INLEIDING

Het afgelopen jaar kenmerkte zich door een verdergaande daling van het aantal woninginbraken, overvallen en geweldsdelicten. Helaas nam het aantal straatroven toe. Ook het totaal aantal misdrijven vertoonde een daling, terwijl het ophelderingspercentage is gestegen. De conclusie is dan ook gerechtvaardigd dat op het terrein van de geregistreeerde criminaliteit ook 2017 een succesvol jaar was voor de veiligheidspartners.

Niet van alle misdrijven wordt aangifte of melding gedaan. Met name de georganiseerde criminaliteit blijft veelal onder de oppervlakte. Wel heeft deze vorm van criminaliteit een steeds grotere invloed op de samenleving. Dit blijkt reeds uit de toename van het aantal moord/ en doodslagen. Verder worden wij steeds vaker geconfronteerd met een vermenging van onder- en bovenwereld.

Deze verre gaande ondermijning van onze samenleving vraagt om zowel een weerbare samenleving als een weerbare overheid. Op deze thema's is het afgelopen jaar door de veiligheidspartners dan ook het nodige geïnvesteerd.

De samenwerking tussen politie, Openbaar Ministerie en gemeenten gaat echter over meer. Cybercrime is een onderwerp dat langzaam meer aandacht krijgt. Aandacht voor de omgang met personen met verward gedrag hebben geleid tot een verdere ontwikkeling in de samenwerking tussen de partners.

Inmiddels gaat de samenwerking ook over de zorg voor de medewerkers in relatie tot de veilige publieke taak. Behalve de directe, personele zorg in de relatie werkgever-werknemer is er nu ook een mogelijkheid tot advies en ondersteuning van medewerkers in een eventuele juridische procedure gericht op de veroorzaker.

Drs. Th.L.N. Weterings,
regioburgemeester Zeeland-West-Brabant

Jaarverslag 2017 district Zeeland

WOS				
Ambitie: Voorkomen dat inwoners/ondernemers slachtoffer worden van een WOS-misdrijf en daar waar dit toch gebeurt zoveel mogelijk komen tot een integrale aanpak van deze misdrijven ten behoeve van een veilig leefklimaat.				
Doel	Werkafspraken	Opdrachtgever	Concrete afspraken gezamenlijke basisteams	Resultaten 2017
<p>Preventie</p> <p>Landelijk zijn de volgende kaders voor ZWB vastgesteld:</p> <p>Max. 6.500 woninginbraken</p> <p>Max 125 overvallen</p> <p>Max 310 straatroven</p> <p>Het streven is in 2017 gelijk aan of onder het niveau van 2016 te blijven.</p>	<p>Meer inzetten op preventiemiddelen:</p> <ul style="list-style-type: none"> Stimuleren "Keurmerk Veilig Wonen" met specifiek aandacht voor het versterken van de eigen kracht van burgers. Inzet van o.a.: ANPR-camera, lokmiddelen, spandoeken, Buurtpreventieteams, Whats-app groepen, 	<p>Basisteamdriehoek</p>	<p>Concrete afspraken</p> <ul style="list-style-type: none"> inzetten op midden variant aanpak WOS -Geen extra inzet aanpak overvallen -Geen extra inzet straatroven -Max 454 woninginbraken -Max 10 overvallen -Max 21 straatroven -Toewijzen DOR als registratiemiddel 	<p>De cijfers laten een positief beeld zien (ZWB en Zeeland (Zeeuws doel)):</p> <ul style="list-style-type: none"> Woninginbraken 3.528 en 576 (1.128) Overvallen 71 en 8 (27) Straatroven 199 en 39 (39) <p>DOR is nog niet overal toegewezen als registratiemiddel, wel is hierover overleg geweest. Aanvullend zijn 4 boef-in-de-wijk-acties gehouden, zijn what's-app-groepen geactualiseerd en waar van toepassing ingezet.</p>
<p>Gewenste minimale ophelderingspercentage</p> <ul style="list-style-type: none"> Woninginbraken 8% Overvallen 43% Straatroven 34% 	<ul style="list-style-type: none"> Ieder Basisteam heeft een integraal WOS-actieoverleg. Gerichte interventies op persoons-, straat-, buurt en/of wijkniveau worden uitgezet op basis van de analyse vanuit de politie-informatie. 	<p>Basisteamdriehoek</p>	<ul style="list-style-type: none"> Frequent overleg van de basisteamdriehoeken in combinatie met een WOS-actie-overleg. nemen de WOS specialist vanuit politie en een 	<p>Ophelderingspercentage (ZWB en Zeeland):</p> <ul style="list-style-type: none"> woninginbraken 9,8% en 17% overvallen 50,7% en 50%

Ambitie: Voorkomen dat inwoners/ondernemers slachtoffer worden van een WOS-misdrijf en daar waar dit toch gebeurt zoveel mogelijk komen tot een integrale aanpak van deze misdrijven ten behoeve van een veilig leefklimaat.

Doel	Werkafspraken	Oprachtgever	Concrete afspraken gezamenlijke basisteams	Resultaten 2017
	<ul style="list-style-type: none"> • Voortzetten van de intensivering van de ISD-maatregel. Binnen de integrale persoonsgerichte aanpak bij zeer actieve veelplegers van HIC-feiten steeds aandacht hebben voor de mogelijkheid van een ISD-maatregel. • De potentiële ISD-ers zijn bekend bij de driehoekpartners om de focus op de groep te houden. • Voortzetting pilot ISD voor jongvolwassen zeer actieve HIC-plegers. De potentiële jongvolwassen ISD-ers zijn bekend bij de driehoekpartners om de focus op de groep te houden. • De strafrechtketen zorgt in 2017 voor een goed en sluitend proces in toeleiding naar ISD (van pga politie t/m rechtszitting). • In 2017 wordt de verbinding tussen PI, reclassering en gemeente sterker in casussen van ISD-ers. Gemeenten zorgen voor sluitende en passende nazorg door in een eerdere fase van het ISD-proces betrokken te zijn. Veiligheidshuizen faciliteren, waar nodig, in bovenstaande door bijvoorbeeld een ISD-overleg. 	<p>OM</p> <p>Alle partners</p> <p>Alle partners</p> <p>Alle partners</p>	<ul style="list-style-type: none"> - preventiemedewerker van ZLM deel. - in het WOS actievoerleg worden de diverse interventies besproken. - Informatie over jongvolwassenen wordt gedeeld in de basisteams en met de gemeente via pv VH. - Bij het levereren van maatwerk in zorg voor jongvolwassenen wordt een struikelblok voorzien. Daarom wordt in overleg met de zorginstanties maatwerk toegepast en wordt tegelijkertijd toegewerkt naar structurele oplossingen binnen het district. - De slag om de verbinding tussen PI, reclassering en gemeente sterker te maken ingeval van ISD maatregelen dient in OSB nog gemaakt te worden. 	<ul style="list-style-type: none"> - straatroven 30,2% en 51,3% <p>De overleggen hebben plaatsgevonden. Van elk overleg wordt een besluitlijst opgesteld waarin voor iedereen de actiepunten worden genoteerd en de volgende keer worden nagelopen. Er zijn diverse preventieacties geweest.</p> <p>Aantal ISD-ers:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 11 personen in de ISD-inrichting. - 6 personen in de ISD-inrichting ingestroomd. In 2017 zijn de eerste ervaringen met plannen van aanpak voor jongvolwassen ISD-ers opgedaan. <p>Er is een projectleider aangesteld t.b.v. een pilot, waar (maatwerk) in nazorg deel van uitmaakt.</p>

WOS			
Ambitie: Voorkomen dat inwoners/ondernemers slachtoffer worden van een WOS-misdrijf en daar waar dit toch gebeurt zoveel mogelijk komen tot een integrale aanpak van deze misdrijven ten behoeve van een veilig leefklimaat.			
Doel	Werkafspraken	Opdrachtgever	Resultaten 2017
	In 2017 wordt voor alle jongvolwassen potentiële ISD-ers vanuit de gedachte van optimum remedium een plan van aanpak gemaakt. In de processen van toeleiding en nazorg worden in 2017 specifieke afspraken voor jongvolwassenen gemaakt.		

Jeugd			
Ambitie: Voorkomen dat gedrag van jeugd in de openbare ruimte leidt tot overlast of criminaliteit en daar waar dit toch gebeurt komen tot een integrale aanpak.			
Doel	Werkafspraken	Opdrachtgever	Resultaten 2017
Preventie Concrete afspraken maken over (informatie)uitwisseling jeugd en veiligheid	Binnen de transformatie van de jeugdzorg in het gemeentelijke domein streven naar meer eenduidigheid in werkafspraken tussen de domeinen jeugd en veiligheid.	Gemeente	Er wordt gewacht op de Brabantwet. Een informatieknooppunt is opgezet. Vanuit het project De Zeeuwse Leertuin is een handelingskader opgesteld.
			Concrete afspraken gezamenlijke basisteams
			Inzetten op een informatieknooppunt tussen justitie, zorg voor jeugd (Veiligheidshuis)

Jeugd

Ambitie: Voorkomen dat gedrag van jeugd in de openbare ruimte leidt tot overlast of criminaliteit en daar waar dit toch gebeurt komen tot een integrale aanpak.

Doel	Werkspraken	Opdrachtgever	Concrete afspraken gezamenlijke basisteams	Resultaten 2017
Eén werkproces bij sociale calamiteiten voor alle partners en piketdiensten	Eenduidig werkproces bij sociale calamiteiten met een maatschappelijke impact, inclusief jeugd op districtelijk niveau.*	Gemeente 24/7 AOV-piket*	Vaststellen en implementeren nieuw sociaal calamiteitenplan	Het Zeeuws sociaal calamiteitenplan is bestuurlijk geaccordeerd en is aan de colleges ter vaststelling aangeboden. Meerdere gemeenten hebben het plan inmiddels vastgesteld en zijn de implementatie gestart.
Terugdringen alcoholgebruik jeugdigen	<ul style="list-style-type: none"> • Gerichte inzet op leeftijdcontroles en preventie zowel gericht naar de jeugdigen als naar de ondernemers. • Actualisatie van het Preventie- en handhavingsplan. 	Gemeente Politie	-anticiperen op signalen van overmatig alcoholgebruik	Voorlichtings- en controleactiviteiten zijn ingezet door de partners. De voorbereidingen voor continuering van het project "Laat ze niet verzuipen" zijn opgestart.
Terugdringen drugsgebruik en gerelateerde overlast.	<ul style="list-style-type: none"> • Voorlichting in samenwerking met (zorg)partners. • De politie acteert op signalen en handhaaft. 	Gemeente Politie	-anticiperen op signalen van (overmatig) drugsgebruik	Voorlichtingsactiviteiten zijn ingezet. Zo schakelt gemeente Hulst bij evenementen Indigo in bij een aantal evenementen. Regelmatig worden hennepwekerijen ontruimd en meldingen over overlast in relatie tot drugs (al of niet in combinatie met alcohol), drugshandel onderzocht.

Jeugd**Ambitie:** Voorkomen dat gedrag van jeugd in de openbare ruimte leidt tot overlast of criminaliteit en daar waar dit toch gebeurt komen tot een integrale aanpak.

Doel	Werkafspraken	Opdrachtgever	Concrete afspraken gezamenlijke basisteams	Resultaten 2017
Actueel en eenduidig beeld jeugdoverlast	Implementatie van de Groepsscan.	Politie	-deelnemen aan de groepsscan	Er is voor Zeeland geen verontrustend beeld momenteel, met slechts een enkele kleine groep. Een deel van deze groep is ingebracht in het Veiligheidshuis voor integrale proces coördinatie. De groepsscan jeugd is nog niet opgeleverd in ZWB. Implementatie is dus nog niet aan de orde.
Bijzondere aandacht voor specifieke doelgroepen	In BTD ter uitvoering op de agenda plaatsen	Alle partners	-continueren, evalueren en vervolgens borgen van de aanpak kwetsbare jongeren	Vast agendapunt voor de basisteams. Een voorstel tot borging is afgestemd. Er loopt een Zeeuws project verwarde personen, dat aangehaakt is bij de eenheidsbrede aanpak. Er is een plan van aanpak is vastgesteld in bestuurlijk overleg DC-CZW en aangeboden aan de colleges. APV's zijn aangepast in relatie tot de Wet aanpak woonoverlast of worden binnenkort aangepast.

Ondermijning

Ambitie: Het creëren van een ongunstig klimaat voor ondermijnende activiteiten en daar waar dit toch gebeurt komen tot een integrale aanpak van deze activiteiten.

Doel	Werkafspraken	Opdrachtgever	Concrete afspraken gezamenlijke basisteams	Resultaten 2017
Door ontwikkelen integrale aanpak ondermijnende criminaliteit	<ul style="list-style-type: none"> • Op lokaal niveau uitvoering RIEC-actieplannen, waaronder lokaal informatieplein en bestuurlijke weerbaarheid. • Door ontwikkelen van het aantal en de kwaliteit van de signalen binnen het DIP/DSP. • Het OM ziet toe op de aanpak van 51 CSV's * in 2017. Dit ziet op het volle scala van ondermijnende criminaliteit waaronder, naast het 9-luik, wapenhandel, mensenhandel, corruptie, witwassen en heroïne/cocainehandel. Extra aandacht zal gaan naar de aanpak van de havencriminaliteit. • Het OM zal in kader van de "Intensivering Zuid 3" de nauwe samenwerking doorzetten met landelijke onderdelen en de parketten/politie Oost-Brabant en Limburg. • Politie en OM gaan in 2017 de volgende resultaten behalen Beslag: 10.678.000 Incaso 4.373.000 • Gelet op de extra intensivering van € 3 mln in Zuid 3 verband komt er een extra inspanningsverplichting op strafrechtelijke	<p>Alle partners</p> <p>Alle partners</p> <p>OM en de andere partners</p> <p>OM</p> <p>OM en politie</p> <p>OM</p>	<p>-inrichten van een LIO per gemeente</p> <p>-vergroten interne awareness bij bestuur en politie</p> <p>-leveren capaciteit bij casussen</p> <p>-maximaal inzetten van bestuurlijke maatregelen op het gebied van ondermijning</p>	<p>Een aantal gemeenten is bezig met de implementatie/opstart van een LIO.</p> <p>In alle gemeenten zijn er casussen gedraaid of lopen deze nog. Door integrale aanpak hebben casussen meerdere opbrengsten gehad, in zowel de bestuursrechtelijke als de strafrechtelijke sfeer.</p> <p>Er zijn integrale handhavingsacties geweest bij recreatieparken, sluiting van drugspanden, stopgesprekken OMG's, bij een schoonmaakbedrijf, naar een criminele familie, naar mensenhandel, pandcontroles (kamerverhuur studenten) enz.</p> <p>Bij start 2017 liepen er 59 onderzoeken naar CSV's, daar zijn in 2017 20</p>

Ondermijning

Ambitie: Het creëren van een ongunstig klimaat voor ondermijnende activiteiten en daar waar dit toch gebeurt komen tot een integrale aanpak van deze activiteiten.

Doel	Werkafspraken	Opdrachtgever	Concrete afspraken gezamenlijke basisteams	Resultaten 2017
	<p>incasso van € 555.000 voor ZWB bij. De intensivering in Zuid 3 verband leidt tot een sterkere aanpak van georganiseerde criminaliteit op het gebied van afpakken.</p> <p><i>*Dit cijfer is nog niet definitief vastgesteld. Het cijfer geldt voor heel ZWB</i></p>			<p>onderzoeken bijgekomen, wat een totaal maakt van 79. ¹</p> <p>Inmiddels Intensivering Zuid 3 2.0 in uitvoering. ¹e criminaliteitsbeeld o.b.v. TCI info opgeleverd voor Zuid 3.</p> <p>Meld-Geld.</p> <p>In het kader van intensivering Afpakken in Zuid3 wordt ook in andere zaakstromen afgepakt; bv. de ZSM-zaakstroom. Bij iedere arrestant (voor welk strafbaar feit dan ook) die contant geld (vanaf € 300,-) bij zich heeft, wordt gekeken of dit geld gebruikt kan worden voor een eventuele boete, voor een schadevergoeding aan het slachtoffer of voor een eventuele opstaande vordering. ZWB is 22 februari 2017 gestart. Sindsdien zijn er 342 meldingen binnen gekomen, is er in totaal € 330.238 gemeld waarvan € 197.140 is afgepakt. Dit</p>

¹ Voor de gehele eenheid ZWB.

Ondermijning

Ambitie: Het creëren van een ongunstig klimaat voor ondermijnende activiteiten en daar waar dit toch gebeurt komen tot een integrale aanpak van deze activiteiten.

Doel	Werkafspraken	Opdrachtgever	Concrete afspraken gezamenlijke basisteams	Resultaten 2017
In district aanjagen van ondermijning en verbinden met de eenheid	Bestendigen integrale aanpak door Programmamanager Ondermijning Zeeland.	Districtcollege	Agenderen, inzichtelijk maken en duiden van aanbevelingen	bedrag van bijna € 200.000 zou zonder MELD GELD terug gegaan zijn in de zakken van verdachten. Beslag 2017 voor Zeeland: € 1.154.510 (Eenheid: € 6.403.078) Incasso 2017 voor de Eenheid ZWB: € 2.568.846
Slagkracht en verbetering kwaliteit in de uitvoering	Ontwikkelen (gezamenlijke) gemeentelijke uitvoeringscapaciteit voor interventies.	Gemeente	we zetten capaciteit in voor gemeentelijke / regionale casussen	Toenemende samenwerking over inzetten BOA-capaciteit. Vanuit gemeenten zijn ontkleurde projectleiders opgeleid. Vanuit een voorloper van het LIO is een integrale casus naar het DIP doorgevoerd.

Veiligheid & Sociaal Domein

Ambitie: Optimale samenwerking tussen de domeinen zorg en veiligheid in de integrale aanpak van overlast en onveilige situaties.			
Doel	Werkafspraken	Opdrachtgever	Concrete afspraken gezamenlijke basisteams
Resultaten 2017			
Preventie			
Snelle en accurate inzet om zorg te kunnen verlenen en hiermee overlast terug te dringen en onveilige situaties in te dammen.*	Optimale samenwerking met en binnen het Veiligheidshuis Zeeland (VHZ). Blijven verbeteren en bespoedigen samenwerking op casusniveau. Ketensamenwerking met o.a. VeiligThuis, de Jeugdketen en de gebiedsteams.	Gemeente	-inzetten op een informatieknooppunt tussen justitie en zorg(Veiligheidshuis)
			Zie project verwarde personen Het VHZ heeft een informatieknooppunt opgezet voor bepaalde onderdelen. Doorlopend oppakken Integrale Proces Coördinatie (IPC)-casussen.

Veiligheid & Sociaal Domein

Veiligheid & Sociaal Domein			
Ambitie: Optimale samenwerking tussen de domeinen zorg en veiligheid in de integrale aanpak van overlast en onveilige situaties.			
Doel	Werkafspraken	Opdrachtgever	Concrete afspraken gezamenlijke basisteams
<p>Reduceren voedingsbodem radicalisering en polarisatie en adequaat optreden bij signalen</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Uitwerking en uitvoering geven aan gemeentelijke plannen van aanpak "radicalisering & polarisatie". • CTER overleg binnen VHZ continueren 	<p>Gemeente (i.s.m. alle partners)</p>	<p>Resultaten 2017</p> <p>Vertegenwoordigingen in CTER-overleg zijn geborgd. Daarmee is inmiddels sprake van een districtelijk/Zeeuws CTER-overleg.</p> <p>Bijeenkomst/training met medewerkers PI Middelburg gerealiseerd.</p> <p>Basistrainingen gebiedsmedewerkers gegeven. Zeeuwse ambtenaren zijn aanwezig geweest bij de landelijke themadag NCTV.</p> <p>Afspraken gemaakt over implementatie landelijk privacy-convenant.</p> <p>Intensieve aanpak casus (code rood).</p> <p>In Zeeuws-Vlaanderen zijn drie awareness-bijeenkomsten gehouden. Deelnemers wareb afkomstig uit onderwijs, zorg, woningbouwcorporaties en gemeenten.</p>

Veiligheid & Sociaal Domein

Ambitie: Optimale samenwerking tussen de domeinen zorg en veiligheid in de integrale aanpak van overlast en onveilige situaties.

Doel	Werkafspraken	Opdrachtgever	Concrete afspraken gezamenlijke basisteams	Resultaten 2017
Veilig werken garanderen (VPT)	<ul style="list-style-type: none"> • Een ieder is zich ervan bewust dat geweld of de dreiging van geweld tegen bestuurders, raadsleden, ambtenaren en anderen in publieke dienst nooit getolereerd mag worden. Deze boodschap moet blijvend worden uitdragen. • Het OM zet haar huidige beleid door waaronder de 200%-eis bij geweld tegen personen die een publieke taak uitoefenen. 	<p>Alle partners</p> <p>OM</p>	<p>- de partners blijven zich als werkgever inzetten voor een veilig werkomgeving voor (eigen) medewerkers</p>	<p>Onderwerp heeft aandacht binnen de organisaties van alle partners.</p> <p>In 2017 zijn 184 zaken met het label Veilige Publieke Taak vanuit district Zeeland ingestroomd bij het OM (821 zaken binnen de gehele eenheid ZWB).</p> <p>200%-eis is gehandhaafd. Nadrukkelijke aandacht voor motivering sepots.</p> <p>Nog niet opgepakt.</p>
Aanpakken PGB-gerelateerde uitbuiting	<ul style="list-style-type: none"> • Fraude met PGB's worden in beeld gebracht; • Met de Inspectie SZW wordt samengewerkt. 	Gemeente Politie	- geen afspraken	

Veiligheid & Sociaal Domein

Ambitie: Optimale samenwerking tussen de domeinen zorg en veiligheid in de integrale aanpak van overlast en onveilige situaties.

Doel	Werkafspraken	Opdrachtgever	Concrete afspraken gezamenlijke basisteams	Resultaten 2017
Aanpak verwarde personen*	Bestuurlijke regie is ingericht met de "Stuurgroep aanpak verwarde personen". Uitwerken, door de partners, van de opdrachten: opvang & vervoer, aanpak Veiligheidshuis, vroegsignalering en informatiedeling.	Gemeente	-participeren in gezamenlijke aanpak -aanwijzen contactpersoon per gemeente het gemeentelijk contactpersoon participeert in de Zeeuwse werkgroep -participeren in (IPC) casussen	Er wordt actief gewerkt aan dit project. Het Zeeuws plan van aanpak verwarde personen is gereed en bestuurlijk vastgesteld. Implementatie volgt. In IPC-casussen wordt volop geparticipeerd met veelal vaste contactpersonen/deelnemers. Gestart is met de voorbereiding van een zogenoemde "sluitende aanpak".
Aanpak huiselijk geweld*	Deelname en ondersteuning "Stuurgroep VeiligThuis".	Gemeente	-voorzetten bestaande vertegenwoordiging	Deelname in de werkgroep THV is geborgd.
We streven (bij geweldsdelicten) naar een ophelderingspercentage van 65%	Aangifte stimuleren.	Alle partners		
Accurate respons	Extra aandacht voor het maken van zorgmeldingen. Accurate inzet van burgemeestersbevoegdheden, meer inzet van huisverboden, zowel voor partnergeweld als voor geweld naar kinderen.	Alle partners Politie Burgemeester	-deelname aan casusoverleg -bij iedere zaak afwegen en zoveel mogelijk inzet bestuurlijke maatregelen -continueren OVD-huisverbod	Dagelijks is een hulpofficier van justitie exclusief beschikbaar voor huisverboden (districtelijk).

Cybercrime				
Ambitie: Vergroten van de maatschappelijke weerbaarheid tegen cybercrime en aanpak van cybercrime				
Doel	Werkafspraken	Opdrachtgever	Concrete afspraken gezamenlijke basisteams	Resultaten 2017
Preventie				
Agenderen, inzichtelijk maken en duiden van deze nieuwe problematiek	Aanhaken in de eenheidsbrede commissie Cybercrime en zodra deze beschikbaar komen de aanbevelingen hieruit opvolgen.	Veiligheidscollege	-Agenderen, inzichtelijk maken en duiden van aanbevelingen	
Strafrechtelijk aanpakken	17 cybercrime zaken	OM en politie		1 cybercrime zaak voor district Zeeland in 2017 (12 voor de Eenheid ZWB)

District specifieke speerpunten				
Doel	Werkafspraken	Opdrachtgever	Concrete afspraken gezamenlijke basisteams	Resultaten 2017
Gegevensdeling (algemeen)	Implementeren gegevensdeling volgens het project Leertuin Gegevensdeling Zeeland	Gemeenten		De afspraken uit de Leertuin gegevensdeling zijn vastgelegd, vastgesteld en worden geïmplementeerd.

Jaarverslag 2017 district Markiezzaten

Markiezzaten		
Doel	Activiteiten	Resultaten 2017
Ambitie: Voorkomen dat gedrag van jeugd in de openbare ruimte leidt tot overlast of criminaliteit en daar waar dit toch gebeurt komen tot een integrale aanpak.		
Eén werkproces bij sociale calamiteiten voor alle partners en piketdiensten	Eenduidig werkproces bij sociale calamiteiten met een maatschappelijke impact, inclusief jeugd op districtelijk niveau.	Voor de west Brabantse gemeenten is de OVD-BZ ingericht. Uitzondering hierop is de gemeente Tholen, waar een aparte regeling voor geldt.
Terugdringen alcohol- en drugsgebruik jeugdigen	Gerichte inzet op leeftijd controles en preventie zowel gericht naar de jeugdigen als naar de ondernemers. Voorlichting in samenwerking met (zorg)partners. De politie acteert op signalen en handhaaft.	De politie registreert niet apart op jeugd, dus cijfers hierop zijn niet te vermelden. Er hebben Stopgesprekken plaatsgevonden in voorkomende gevallen.
Actueel en eenduidig beeld jeugdoverlast	Implementatie van de Groepsscan.	De implementatie van de groepsscan heeft tot op heden nog niet plaatsgevonden.
Concrete afspraken maken over (informatie)uitwisseling jeugd en veiligheid	Binnen de transitie van de jeugdzorg in het gemeentelijke domein streven naar meer eenduidigheid in werkafspraken tussen de domeinen jeugd en veiligheid.	Dit blijft een actueel aandachtspunt.

Ondermijning

Ambitie: Het creëren van een ongunstig klimaat voor ondermijnende activiteiten en daar waar dit toch gebeurt komen tot een integrale aanpak van deze activiteiten.

Markiezzaten

Doel	Activiteiten	Resultaten 2017
<p>Doorontwikkelen integrale aanpak ondermijnende criminaliteit</p>	<p>De two pager is dit jaar omgezet in uitvoering, zodat ieder district thans een informatieplein en een districtelijke situ- en weegploeg heeft. Zowel in de DIP's als in de DSP's is het OM vertegenwoordigd.</p> <p>De Markiezzaten levert de voorzitter, burgemeester Niederer, voor de Taskforce Criminele motorbendes.</p> <p>Daarnaast levert het district de plaatsvervangend voorzitter voor de Commissie Ondermijning, burgemeester Niederer.</p> <p>Tevens is de burgemeester van der Meer Mohr voorzitter van de Commissie Jeugd.</p> <p>Informatiepositie versterkt.</p>	<p>DIP en DSP zijn in positie.</p> <p>Actiedagen uitgevoerd op locaties en subjecten.</p> <p>Meer awareness gekweekt op bestuurlijke weerbaarheid.</p> <p>Integrale controles uitgevoerd.</p> <p>Diverse casuïstiek op het gebied van mensenhandel is integraal opgepakt.</p>

<p>Districtelijk aanjagen van ondermijning en verbinden met de eenheid</p>	<p>Districtelijk Voorman Ondermijning heeft positie, continuïteit van deze functie is voor 2018 geborgd. Focus op vergroten slagkracht.</p>	<p>Bij start 2017 liepen er 59 onderzoeken naar CSV's, daar zijn in 2017 20 onderzoeken bijgekomen, wat een totaal maakt van 79.²</p> <p>Inmiddels Intensivering Zuid 3 2.0 in uitvoering. 1^e criminaliteitsbeeld o.b.v. TC I info opgeleverd voor Zuid 3.</p> <p>Meld-Geld.</p> <p>In het kader van intensivering Afpakken in Zuid3 wordt ook in andere zaakstromen afgepakt; bv. de ZSM-zaakstroom. Bij iedere arrestant (voor welk strafbaar feit dan ook) die contant geld (vanaf € 300,-) bij zich heeft, wordt gekeken of dit geld gebruikt kan worden voor een eventuele boete, voor een schadevergoeding aan het slachtoffer of voor een eventuele opstaande vordering. ZWB is 22 februari 2017 gestart. Sindsdien zijn er 342 meldingen binnen gekomen, is er in totaal € 330.238 gemeld waarvan € 197.140 is afgepakt. Dit bedrag van bijna € 200.000 zou zonder MELD GELD terug gegaan zijn in de zakken van verdachten.</p> <p>Beslag 2017 voor Markiezzaten: € 1.634.365 (Eenheid ZWB: €6.403.078) Incasso 2017 voor de Eenheid ZWB: €2.568.84</p>
<p>Slagkracht en verbetering kwaliteit in de uitvoering</p>	<p>Ontwikkelen (gezamenlijke) uitvoeringscapaciteit voor interventies en intensieve samenwerking</p>	

Veiligheid & Sociaal Domein (inclusief voormalig thema geweld)

Ambitie: Optimale samenwerking tussen de domeinen zorg en veiligheid in de integrale aanpak van overlast en onveilige situaties.

² Voor de gehele eenheid ZWB.

Markiezzaten		
Doel	Activiteiten	Resultaten 2017
Accurate respons en aanpak huiselijk geweld*	<ul style="list-style-type: none"> - Extra aandacht voor het maken van zorgmeldingen - Accurate inzet van burgemeestersbevoegdheden, meer inzet van huisverboden, zowel voor partnergeweld als voor geweld naar kinderen - Deelname en ondersteuning stuurgroep Veilig Thuis, integrale samenwerking bij casuïstiek. - Optimale samenwerking met en binnen het Zorg-Veiligheidshuis. Verbeteren en bespoedigen samenwerking op casusniveau - Ketensamenwerking met onder andere Veilig Thuis, de jeugdketen en het OGGZ-team. 	18 huisverboden, daarnaast 17 onderzoeken of huisverbod nodig/mogelijk is.
Snelle en accurate inzet om zorg te kunnen verlenen en hiermee overlast terug te dringen en onveilige situaties in te dammen.*	<ul style="list-style-type: none"> - Optimale samenwerking met en binnen het Zorg-Veiligheidshuis. Verbeteren en bespoedigen samenwerking op casusniveau - Ketensamenwerking met onder andere Veilig Thuis, de jeugdketen en het OGGZ-team. 	Er hebben casussen gelopen waarbij deze partijen betrokken zijn geweest.
Reduceren voedingsbodem radicalisering en polarisatie en adequaat optreden bij signalen	Uitwerking en uitvoering geven aan notitie 'radicalisering & polarisatie de Markiezzaten'.	Er wordt uitvoering gegeven aan de notitie.
Aanpak verwarde personen*	Bestuurlijke regie is ingericht met de 'Stuurgroep aanpak verwarde personen'. Uitwerken, door de partners van de opdrachten: opvang & vervoer, aanpak Veiligheidshuis, vroegsignalering en informatiedeling.	
Veilig werken garanderen (VPT)	<ul style="list-style-type: none"> • Een ieder is zich ervan bewust dat geweld of de dreiging van geweld tegen bestuurders, raadsleden, ambtenaren en anderen in publieke dienst nooit getolereerd mag worden. Deze boodschap moet blijvend worden uitdragen. • Het OM zet haar huidige beleid door waaronder de 200%-eis bij geweld tegen personen die een publieke taak uitoefenen. • Wanneer politiemensen of mensen met een publieke taak slachtoffer worden van geweld, geldt het <i>uitgangspunt</i> dat de verdachte wordt voorgeleid aan de rechter-commissaris. Er is hiervoor een aparte voorgeleidingsgrond in artikel 67a Sv. 	De projectleider heeft verschillende bijeenkomsten georganiseerd binnen het district. Eind juni liep het project op zijn einde. Toen is het onderwerp geïnterpreteerd bij het Veiligheidsbureau. Daarbij wordt nu voor alle gemeenten binnen de eenheid ondersteuning geboden in geval van een VPT-aangifte. IN 2017 zijn 124 zaken met het label Veilige Publieke Taak vanuit district de Markiezzaten ingestroomd bij het OM (821 zaken binnen de gehele eenheid ZWB).

Aanpakken PGB-gerelateerde uitbuiting	Fraude met PGB's worden in beeld gebracht en opgepakt. Waar mogelijk doorgeleiden naar DIP. Met de Inspectie SZW wordt samengewerkt.	Er is een project opgestart en dit loopt nog.
---------------------------------------	---	---

Cybercrime		
Ambitie: Vergroten van de maatschappelijke weerbaarheid tegen cybercrime en aanpak van cybercrime		
Markiezzaten		
Doel	Activiteiten	Resultaten 2017
Agenderen, inzichtelijk maken en duiden van deze nieuwe problematiek	De aanpak van cybercrime wordt momenteel onderschreven in de basisteams, districtelijke driehoeken en bij het veiligheidscollege.	Op eenheidsniveau is de commissie Cybercrime van start gegaan waarbij een oriëntatie van dit thema heeft plaatsgevonden en waarbij een definitie is opgesteld die gehanteerd gaat worden bij het vervolg. De burgemeester van Woensdrecht vertegenwoordigt de Markiezzaten in deze commissie en koppelt de ontwikkelingen actief terug aan de gemeenten uit het district.

Systemen op orde	<p>Regulier binnen gemeente processen wordt steeds meer gedigitaliseerd. Tevens is er actief aandacht voor het beschermen van de eigen systemen tegen cybercrime.</p> <p>Bij grote evenementen en calamiteiten is er veel aandacht voor de rol van social media.</p> <p>Interne technische systemen up-to-date en aandacht voor data-lekken.</p>	
Strafrechtelijk aanpakken	Er worden 17 cybercrime zaken opgepakt om te komen tot strafrechtelijke vervolging.	1 cybercrimezaak voor district Markiezen in 2017 (12 voor de Eenheid ZWB)

Jaarverslag 2017 district Baronie

WOS		
Ambitie: Voorkomen dat inwoners/ondernemers slachtoffer worden van een WOS-misdrijf en daar waar dit toch gebeurt zoveel mogelijk komen tot een integrale aanpak van deze misdrijven ten behoeve van een veilig leefklimaat.		
Doel	Werkafspraken	Opdrachtgever
		Resultaten 2017

<p>Preventie Doelstellingen 2017 < 2169 Woninginbraken < 32 overvallen < 93 Straatroven</p>	<ul style="list-style-type: none"> Blijven inzetten op preventie en veel aandacht burgerparticipatie, uitrol interventiematrix in de Baronie; Voortzetten van de intensivering van de ISD-maatregel. Binnen de integrale persoonsgerichte aanpak bij zeer actieve veelplegers van HIC-feiten steeds aandacht hebben voor de mogelijkheid van een ISD-maatregel. De potentiële ISD-ers zijn bekend bij de driehoekpartners om de focus op de groep te houden. Voortzetting pilot ISD voor jongvolwassen zeer actieve HIC-plegers. De potentiële jongvolwassen ISD-ers zijn bekend bij de driehoekpartners om de focus op de groep te houden. De strafrechtketen zorgt in 2017 voor een goed en sluitend proces in toeleiding naar ISD (van pga politie t/m rechtszitting). In 2017 wordt de verbinding tussen PI, reclassering en gemeente sterker in casussen van ISD-ers. Gemeenten zorgen voor sluitende en passende nazorg door in een eerdere fase van het ISD-proces betrokken te zijn. Veiligheidshuizen faciliteren, waar nodig, in bovenstaande door bijvoorbeeld een ISD-overleg. In 2017 wordt voor alle jongvolwassen 	<p>Allen</p> <p>OM</p> <p>Allen</p> <p>Allen</p>	<p>Early warning door middel van monitoren actuele inbraakcijfers en daarop nemen van gezamenlijke acties. Zo wordt ingezet op buurtpreventieteams, Whatsapp groepen en de promotie daarvan, via social media en Burgernet preventie berichten verzenden en versturen 'besmettingsbrieven' met preventie adviezen naar woningen in de omgeving waar is ingebroken. In Breda is daarnaast met financiering gemeente een inbraakpreventieteam actief.</p> <p>Politie neemt deel aan Buurtpreventie Breda. Dit is een burgerparticipatieplatform dat dmv een netwerkstructuur informatie deelt (vise versa) op de juiste momenten op het juiste moment. Hierbij participeert elke partner vanuit haar kracht. Dit netwerk ontwikkeld zich zeer snel waardoor de politie kan reageren op informatie en burgers oplettend kunnen zijn nav informatie. Er is sprake van vergelijkbare initiatieven in de gemeenten Alphen Chaam, Baarle-Nassau, Etten-Leur en Zundert. In de 'Altena gemeenten' ook gratis veilig wonen scan door een PKVW adviseur. In zowel Alphen-Chaam als Baarle-Nassau is in 2017 bijeenkomst geweest buurtpreventiecoördinatoren, wijkagent, ambtenaar veiligheid en burgemeester. Voor 2018 is de aanpak van heling gepland. Digitaal opkoopregister op basis APV in Breda in voorbereiding. In het DDO is besloten om het bestuursrecht in te zetten in gevallen waarbij de politie inbrekerswerktuigen aantreft bij potentiële inbrekers wanneer zij zich verplaatsen van A naar B. Deze aanpak is met ingang van 2018 geïmplementeerd.</p> <table border="1" data-bbox="976 237 1120 1120"> <thead> <tr> <th></th> <th>2015</th> <th>2016</th> <th>2017</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Woninginbraak</td> <td>1631</td> <td>1147</td> <td>1211</td> </tr> <tr> <td>Overvallen</td> <td>41</td> <td>29</td> <td>19</td> </tr> <tr> <td>Straatroof</td> <td>75</td> <td>52</td> <td>50</td> </tr> </tbody> </table> <p>Conclusie: Doelstellingen op WOS zijn in 2017 ruimschoots behaald. De politie stelt wekelijks obv actuele informatie vast welke personen een intensieve aanpak van de politie gaan ontvangen. Deze subjectaanpak zorgt ervoor dat dader gerelateerde incident pieken snel aandacht krijgen waardoor het probleem eerder verminderd / stopt. O.a. met VIP gesprekken en gerichte acties in wijken. In Dongemond bv. jeugdige daders aangepakt door</p>		2015	2016	2017	Woninginbraak	1631	1147	1211	Overvallen	41	29	19	Straatroof	75	52	50
	2015	2016	2017																
Woninginbraak	1631	1147	1211																
Overvallen	41	29	19																
Straatroof	75	52	50																

	<p>potentiële ISD-ers vanuit de gedachte van optimum remedium een plan van aanpak gemaakt. In de processen van toeleiding en nazorg worden in 2017 specifieke afspraken voor jongvolwassenen gemaakt.</p>		<p>teamleden, expert jeugd, flexteam en HIC waardoor stijging woninginbraken werd gestopt.</p> <p>Aantal ISD-ers De Baronie: In 2017 zitten er 9 personen uit district in de ISD inrichting (inclusief instroom 2016). Hieronder bevinden zich ook personen die in 2016 in de ISD inrichting zijn ingestroomd. In 2017 zijn er 4 personen uit het district De Baronie ingestroomd in een ISD inrichting. Er is een projectleider aangesteld ten behoeve van de pilot. In het projectplan is (maatwerk in) nazorg opgenomen.</p>
--	---	--	---

<p>Gewenste minimale ophelderingspercentage</p> <ul style="list-style-type: none"> - Woninginbraken 8 % - Overvallen 43 % - Straatroven 34% 	<ul style="list-style-type: none"> • Het district de Baronie heeft een integraal WOS-overleg • Gerichte interventies op persoons-, straat-, buurt en/of wijkniveau worden uitgezet op basis van de analyse vanuit de politie-informatie. • Monitoring vindt plaats in districtelijke driehoek, de cijfers worden aan de hand van het Veiligheidsbeeld besproken. 	DDO	<p>Er is wekelijks op niveau district een integraal WOS overleg. In dit overleg worden direct beschikbare preventieve middelen ingezet om zo snel te kunnen in spelen op pieken. Waar een piek blijft doorzetten komt men integraal met een maatwerkeraanpak (dadergerichte aanpak, aanpassingen fysieke ruimte, enz.). De politie verschaft actief informatie aan de gemeenten waardoor ze op basis van de diverse informatiesystemen tot een uitgebreide probleemanalyse en aanpak kunnen komen. Vanuit WOS overleg is besloten na te gaan om degene die in een ISD traject zitten actief te gaan monitoren.</p> <p>Aanvullend in de 'Dongemond gemeenten' 6 x per jaar een woninginbrakenoverleg. Hierin analyse van veiligheidsbeeld en op basis daarvan uitzetten acties i.s.m. buurtpreventieteam.</p> <p>Het veiligheidsbeeld wordt als vast agendapunt besproken in DDO.</p> <p>Ophelderingspercentages in 2017:</p> <table border="1" data-bbox="671 237 812 1117"> <thead> <tr> <th></th> <th>2015</th> <th>2016</th> <th>2017</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Woninginbraak</td> <td>7,3%</td> <td>7,6%</td> <td>4,7%</td> </tr> <tr> <td>Overval</td> <td>24,4%</td> <td>58,6%</td> <td>36,8%</td> </tr> <tr> <td>Straatroof</td> <td>33,3%</td> <td>28,8%</td> <td>22,0%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Conclusie: Doelstellingen op woninginbraak, overvallen en straatroof qua opheldering zijn in 2017 niet gehaald..</p>		2015	2016	2017	Woninginbraak	7,3%	7,6%	4,7%	Overval	24,4%	58,6%	36,8%	Straatroof	33,3%	28,8%	22,0%
	2015	2016	2017																
Woninginbraak	7,3%	7,6%	4,7%																
Overval	24,4%	58,6%	36,8%																
Straatroof	33,3%	28,8%	22,0%																

Jeugd

Ambitie: Voorkomen dat gedrag van jeugd in de openbare ruimte leidt tot overlast of criminaliteit en daar waar dit toch gebeurt komen tot een integrale aanpak.

Doel	Werkafspraken	Opdrachtgever	Resultaten 2017
Preventie			

<p>Concrete afspraken maken over (informatie)uitwisseling jeugd en veiligheid</p>	<p>Binnen de transformatie van de jeugdzorg in het gemeentelijke domein streven naar meer eenduidigheid in werkafspraken tussen de domeinen jeugd en veiligheid.</p>	<p>Gemeente</p>	<p>Drimmelen: Begeleidingscommissie Jeugd en Veiligheid ingesteld voor info uitwisseling tussen in- en externe partners Geertruidenberg: De aanpak van jeugd is in 2017 verder vorm gegeven met naast een groeps- en locatie- gebonden aanpak ook een persoonsgerichte aanpak. Om meer bij de kern van de problematiek te komen. Er is een privacy-convenant opgesteld die begin 2018 vastgesteld zal worden. Oosterhout: Integrale benadering zorg en veiligheid wordt continue aan gewerkt Altena gemeenten: Er is steeds meer afstemming tussen de domeinen zorg – WMO en veiligheid. Dit wordt nog geformaliseerd. Etten-Leur heeft afspraken met de jeugdprofessionals als veiligheidsitems in beeld komen. Daarnaast is er een periodieke afstemming tussen de domeinen jeugd en veiligheid</p>
---	--	-----------------	---

<p>Terugdringen alcoholgebruik jeugdigen</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Uitvoering geven aan preventie- en handhavingsplan jeugd en alcohol. • Inzet districtelijke BOA-pool voor controles, project Happy Ouders uitrollen in district. • Alcoholcontroles op jeugd die zich richting de uitgaansgebieden begeven. Er worden minimaal 4 controles uitgevoerd 	<p>Gemeente Politie</p>	<p>Regulier in alle gemeenten. Districtelijke DHW pool operationeel. Vanuit pool worden regelmatig DHW controles uitgevoerd. Ook wordt gewerkt met 'mystery-shoppers'</p> <p>Aanvullend:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Drimmelen: Projectgroep Jeugd en Alcohol ter uitvoering preventie- en alcoholplan. • Altena gemeenten: Gezamenlijke preventieve acties op matiging alcoholgebruik op scholen en jop's. Ook gezamenlijke handhaving op schenken ana minderjarigen. <p>Tijdens alle evenementen (groot en klein) wordt er door de jeugdbrigadier/-agent een IGP opgemaakt die door de dienstdoende eenheden uitgevoerd dient te worden. Na het evenement wordt er een mutatie gemaakt welke weer aanleiding kan zijn voor een eventuele bestuurlijke rapportage voor de gemeente.</p> <p>Met de gemeente wordt op voorhand afspraken gemaakt wat het beleid is t.a.v. de aanpak.</p> <p>De jeugdbrigadier heeft periodiek overleg met de netwerkpartners over deze problematiek.</p> <p>In team Dongermond is met carnaval concreet aangestuurd op minderjarigen en overmatig alcoholgebruik en doorverwijzen naar Halt. Tevens is beeldmateriaal gemaakt van dronken jongeren om hen daarmee te confronteren. Willen dit elk weekend en bij evenementen doen. Wordt verder versterkt.</p>
--	---	-------------------------	--

<p>Terugdringen drugsgebruik en gerelateerde overlast.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Voortlichting in samenwerking met (zorg)partners. • De politie acteert op signalen en handhaaft. • Voortzetting pilot ISD voor jongvolwassen zeer actieve HIC-plegers welke in ZWB is uitgebreid naar andere misdrijven dan alleen HIC. 	<p>Gemeente Politie</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Er zijn, in samenwerking met de gemeentes, veiligheidshuis, etc., diverse ad hoc en geplande acties geweest op het gebied van drugs. Zowel op soft- als harddrugsgebied. • De jeugdbrigadier/-agenten geven voortlichting op en met de scholen Breda is bezig met herijking van soft- en harddrugsbeleid met nadrukkelijk plaats voor het onderdeel preventie. • Oosterhouts alcohol en drugs preventiebeleid wordt uitgevoerd. • Drimmelen en Geertruidenberg: Op Dongemond College zijn voortlichtingsbijeenkomsten met o.a. toneel uitgevoerd. Daarnaast legt jongerenwerker ism met straathoekwerker van N-K contact met jeugd in buitenruimte. • Altena gemeenten: Op 11 mei hebben de drie gemeenten een bijeenkomst georganiseerd voor partners over het herkennen van signalen van drugs. Er komt een vervolgbijeenkomst. • Etten-Leur: in uitvoering is het GHB-project in samenwerking met partners als politie, Novadic-Kentron. Inmiddels is er belangstelling getoond vanuit de Markiezaten voor deze aanpak. • Als ISD maatregel wordt opgelegd worden we door het VH betrokken • In Dongemond zijn gebruikers opgespoord door rechte onderzoeken bij dealers en daar waar jeugdige gebruikers is met partners een aparte aanpak opgezet. Op alle signalen is geacteerd. Indien niet strafrechtelijk dan werd gesprek aangegaan om samen met partners slag naar preventie te maken. • Verder is in Oosterhout een criminele jeugdgroep in kaart gebracht en een plan van aanpak opgesteld.
--	---	-------------------------	--

Actueel en eenduidig beeld jeugdoverlast	Implementatie van de Groepsscan.	Politie	<p>De implementatie van de groepsscan krijgt zijn beslag. Het exacte tijdstip van implementatie is voor onze eenheid nog niet vastgesteld. De problematiek rond de techniek zorgt ervoor dat we nog steeds niet kunnen gaan implementeren. Door het land aangestuurd en begeleid is er in de afgelopen periode binnen elke politie eenheid een zelfde en eenduidige test uitgevoerd. Tijdens deze test bleken een aantal zaken rond de niet goed werkende automatisering duidelijk in beeld te komen. Zaken die wij vanuit onze eenheid al langere tijd, jaren benoemen en die goed werkend moeten zijn om met de groepsscan aan de slag te gaan. Cruciale randvoorwaarden dus. Men blijft landelijk met de nodige en ook extra inzet werken en sleutelen aan en in de richting van een mogelijke oplossing van het probleem. Een concrete tijdslijn voor een mogelijk herstel is nog niet voorhanden. Binnenkort staat het onderwerp gepland op landelijk strategisch overleg om verder richting te bepalen. Een en ander houdt wel in dat we voorlopig conform bestaande afspraken nog even door gaan met de oude werkwijze. De classificering van de problematische jeugdgroepen aan de hand van de (doorontwikkelde) Beke-methodiek.</p> <p>Dit betekent dat ieder kwartaal per gemeente de bruto rapportage jeugdoverlast wordt geactualiseerd. In Etten-Leur is er een maandelijks overleg met de partners om eventuele jeugdproblemen in de openbare ruimte te bespreken.</p> <p>In Alphen-Chaam zijn JOP en skatebaan gerealiseerd en is een multi plan van aanpak op overlast opgezet op overlast gevende jeugd. Dit is deels in uitvoering.</p>
--	----------------------------------	---------	---

Ondermijning

Ambitie: Het creëren van een ongunstig klimaat voor ondermijnende activiteiten en daar waar dit toch gebeurt komen tot een integrale aanpak van deze activiteiten.

Doel	Werkafspraken	Opdrachtgever	Resultaten 2017
------	---------------	---------------	-----------------

<p>Doorontwikkeling integrale aanpak ondermijning en criminaliteit</p>	<ul style="list-style-type: none"> DSP en DIP volgens nieuwe werkwijze zijn gestart, districtelijk programmaleider is aangesteld en de partners kennen er de juiste prioriteit aan toe. Doorontwikkelen van het aantal en de kwaliteit van de signalen. Het OM ziet toe op de aanpak van 51 CSV's * in 2017. Dit ziet op het volle scala van ondermijnende criminaliteit waaronder, naast het 9-luik, wapenhandel, mensenhandel, corruptie, witwassen en heroïne/cocainehandel. Extra aandacht zal gaan naar de aanpak van de havencriminaliteit. Het OM zal in kader van de "Intensivering Zuid 3" de nauwe samenwerking doorzetten met landelijke onderdelen en de parketten/politie Oost-Brabant en Limburg. Politie en OM gaan in 2017 de volgende resultaten behalen Beslag: 10.678.000 Incasso 4.373.000 Gelet op de extra intensivering van € 3 mln in Zuid 3 verband komt er een extra inspanningsverplichting op strafrechtelijke incasso van € 555.000 voor ZWB bij. De intensivering in Zuid 3 verband leidt tot een sterkere aanpak van georganiseerde 	<p>Gemeente, politie en OM</p> <p>OM</p>	<p>DSP en DIP operationeel. DPM aan gesteld. Ook deelname gemeenten aan tweeweekelijks DIP. Actief deelname aan integrale BIT acties. BIT wordt verder ontwikkeld ter versterking (operationele) aanpak van ondermijning. Voorstel daartoe is in DDO besproken. Voorstel wordt vertaald naar convenant.</p> <p>Altena gemeenten: Er is een actieplan ondermijning gepland voor de drie gemeenten. Hierin o.a. opgenomen awareness bijeenkomsten en een lokaal informatie overleg.</p> <p>De politieteams hebben onder leiding van de Specialist C een (1) portefeuillehouder ondermijning (OE-wa) welke de coördinatie en overzicht heeft over de lopende ondermijningen zaken/casussen. Zaken worden al dan niet in gezamenlijkheid met het RIEC opgepakt. De wijkagenten worden gecoacht om meer vanuit de bril van ondermijning en verstoren naar de wereld te kijken. Buiten dit hebben wij een wijkagent en expert wijkagent voor fulltime vrijgemaakt voor de aanpak Fort Oranje. Gezien de geringe opsporings capaciteit wordt steeds meer gekozen voor verstoren. Tevens is de politie met de gemeente Breda bezig om gezamenlijk de Haagweg/Haagdijk aan te pakken. Dit in het kader van ondermijnende criminaliteit en (sociale) verfloedering.</p> <p>Districtelijk zijn er 1x per jaar integrale 'patser' acties waarbij diverse partijen met elkaar samenwerken als gezamenlijke overheid.</p> <p>Samen met de gemeente Breda is er meer focus gekomen op de ondermijning in de Horeca. Met name een aantal ondernemingen buiten het horeca concentratiegebied hielden/houden zich niet aan de vergunningsvoorwaarden. Hierbij wordt de 'shisha' problematiek ook in meegenomen.</p> <p>Samen met het ondermijningsteam is in steeds grotere mate een samenwerking in de aanpak autoverhuurbedrijven.</p> <p>Begin 2017 liepen er in ZWB 59 onderzoeken naar CSV's. Daar zijn in 2017 20 nieuwe onderzoeken bijgekomen. Inmiddels intensivering Zuid 3 2.0 in uitvoering. Eerste criminaliteitsbeeld o.b.v. TCI info opgeleverd voor Zuid 3. Meld-geld: In kader intensivering afpakken Zuid 3 wordt ook in andere zaakstromen afgepakt zoals in ZSM zaken. Bij iedere arrestant die contact geld vanaf € 300,- bij zich heeft, wordt gekeken of dit geld gebruikt kan worden voor een eventuele boete, schadevergoeding of openstaande vordering. ZWB is hiermee op 22-2-17 gestart.</p>
--	---	--	--

Verstoring van industriële organisatie criminaliteit	<p>criminaliteit op het gebied van afpakken.</p> <p><i>*Dit cijfer is nog niet definitief vastgesteld. Het cijfer geldt voor heel ZWB</i></p>			<p>Beslag voor ZWB: € 6.403.078,- waarvan het aandeel van De Baronie is € 1.554.836,-. Incasso voor ZWB is € 2.568.846,-</p>
	<p>Actualiseren ondermijningsbeeld, uitvoeren pilot dynamische netwerkanalyse en vergroten bestuurlijke weerbaarheid</p>	<p>Gemeente, politie en OM</p>	<p>Het nieuwe ondermijningsbeeld RIEC staat gepland in 3^e kwartaal. Voorbereiding sluitingsbevoegdheid APV in voorbereiding t.a.v. onder andere wapens.</p> <ul style="list-style-type: none"> Breda bereidt voorstel voor tot uitbreiding vergunningplicht naar voor ondermijning kwetsbare sectoren naar voorbeeld Rotterdam en Tilburg.. Voor proof of concept genoemde pilot heeft Breda de benodigde relevante datasets geleverd. Projectleiding vanuit RIEC Altena gemeenten: Mede met behulp van het voornoemd actieplan ondermijning en een uniforme werkwijze moet er een beter beeld komen en de bestuurlijke weerbaarheid worden vergroot. Alphen-Chaam en Baarle-Nassau: deelname aan 'zicht naar inzicht' project. Awareness bijeenkomsten ZLTO gepland in najaar 2017, vergroten meldingsbereidheid via bewonersbrieven en deelname in project inzicht in buitengebied (5 actiedagen). Baarle-Nassau deelname Capaciteit knelpunt bij politie. Er wordt districtsbreed gewerkt aan het ontwikkelen van (gezamenlijke) gemeentelijke uitvoeringscapaciteit voor interventies. Oosterhout, Geertruidenberg, Drimmelen, Etten-Leur, ABG-gemeenten: deelname aan opleiding voor districtelijke projectleiders. 	

Interne weerbaarheid/awareness vergroten	Blijven investeren in awarenesstrainingen en versterken kwetsbare processen	Gemeente	<p>Gemeenten zetten hier actief op in. Zoals:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Drimmelen, Geertruidenberg en Oosterhout: interne awareness sessies • Altena gemeenten: vanaf najaar 2017 awareness bijeenkomsten en vanaf 2018 verdiepingssessies met medewerkers. • Gemeente Breda heeft een stadmarinier onderneming aangesteld en is bezig met een traject waarbij de informatiepositie wordt verhoogd. Aandacht voor rechtmatigheid, processen en gegevens. Kansen liggen in het beter benutten van de systematiek van het stelsel van de basisregistraties en samenwerking met deze partners. • Eindhoven heeft begin 2017 de ondernemingsfilm gepresenteerd. Dit als onderdeel van het awareness traject voor de medewerkers. Voorts zijn de politieke partijen en is de gemeenteraad bijgepraat over onderneming. Er wordt gewerkt aan het versterken van de informatiepositie.
Drugserelateerde aanpak ondermijning, gecontroleerd en verantwoord gebruik	Eensgezind oppakken en uitvoeren Damoclesbeleid	Gemeente	Burgemeesters hebben Damocles beleid vastgesteld. Conform worden panden gesloten of waarschuwingen uitgereikt. Ook inzet bibob beleid.
Veiligheid & Sociaal Domein			
Ambitie: Optimale samenwerking tussen de domeinen zorg en veiligheid in de integrale aanpak van overlast en onveilige situaties.			
Doel	Werkafspraken	Opdrachtgever	Resultaten 2017

<p>Veilig werken garanderen (VPT)</p>	<p>Een ieder is zich ervan bewust dat geweld of de dreiging van geweld tegen bestuurders, raadsleden, ambtenaren en anderen in publieke dienst nooit getolereerd mag worden. Deze boodschap moet blijvend worden uitdragen. Het OM zet haar huidige beleid door waaronder de 200%-eis bij geweld tegen personen die een publieke taak uitoefenen.</p>	<p>Gemeente, politie en OM</p> <p>OM</p>	<p>Voorstel versterking VPT regioburgemeester in DDO geaccordeerd. Financiële bijdrage vanuit district De Baronie. In alle gemeenten aandacht voor VTP.</p> <ul style="list-style-type: none"> Breda: studie naar inzet bodycams bo's Drimmelen: Versterking VTP in 3^e kwartaal door preventiemedewerker, AOV-er en griffie. <p>De aangiftes m.b.t. het VPT wordt met voorrang opgepakt en afgewerkt. De 200% eis is gehandhaafd. Nadrukkelijk aandacht voor motivering sepots</p> <p>In 2017 zijn 274 zaken met het label Veilige Publieke Taak vanuit district De Baronie ingestroomd bij het OM. (821 zaken binnen de gehele eenheid ZWB)</p>
<p>Aanpak verwarde personen</p>	<p>Bestuurlijke regie is ingericht met de 'Stuurgroep aanpak verwarde personen', plan van aanpak is opgesteld en de deelprojecten worden vorm gegeven en uitgevoerd. Prioriteit ligt op korte termijn bij vervoer en 1^e opvang en op langere termijn bij vroegsignalering.</p>	<p>Gemeente</p>	<p>SPOR in De Baronie operationeel. Verder:</p> <ul style="list-style-type: none"> Oosterhout is een pilot gestart PGA top X in samenwerking met MASS. Monitoring door GGD Altena gemeenten zijn bezig met aanpak en willen samenwerken met regio Breda. Etten-Leur heeft een regisseur aanpak verwarde personen. Wekelijks afstemming met politie. Periodiek afstemming binnen MASS
<p>Snelle en accurate inzet om zorg te kunnen verlenen en hiermee overlast terug te dringen en onveilige situaties in te dammen.</p>	<p>Optimale samenwerking met en binnen het Veiligheidshuis. Verbeteren en bespoedigen samenwerking op casusniveau, opstellen van Top X.</p>	<p>Gemeente</p>	<p>Veiligheidshuis wordt verder ontwikkeld.</p> <ul style="list-style-type: none"> Drimmelen: weinig MASS zaken als gevolg van korte lijnen in voortliggend traject tussen partners Alle gemeenten: Op casuïstiek vindt samenwerking plaats met veiligheidshuis en lokale partners. Samenwerking wordt versterkt.

Aanpak huiselijk geweld – verbinding zorg en repressie versterken	Deelnemen en ondersteunen 'Stuurgroep Veilig Thuis' in samenwerking met district de Baronie	Gemeente	Enkele gemeenten nemen deel aan de stuurgroep VT. Alle gemeenten nemen deel aan de werkgroep Veilig Thuis WB.
Ouderen weerbaarder en minder kwetsbaar maken voor geweld	Betere voorlichting en andere acties om ouderen weerbaarder te maken	Gemeenten	<p>Gemeenten hebben verschillende preventieve activiteiten ondernomen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Breda: Bijeenkomsten voor ouderenbonden. Onder andere aandacht voor brandveilig leven en babbeltrucs. • Drimmelen: SWO is i.s.m. de gemeente actief op weerbaar maken en veilig leven ouderen • Geertruidenberg: I.s.m. politie en diverse organisaties voorlichting gegeven over o.a. babbeltrucs, senioren en veiligheid • Oosterhout: WOS voorlichting, Senioren en veiligheid van de politie en actief deelname aan voorlichtingsmarkten • Altene gemeenten: Presentaties en aandacht voor babbeltrucs. • Etten-Leur: in samenwerking met politie en de ouderenbonden zijn bijeenkomsten belegd om de doelgroep bij te praten over babbeltrucs en veilig wonen.
Accurate respons	Extra aandacht voor het maken van zorgmeldingen. Accurate inzet van burgemeestersbevoegden, meer inzet van huisverboden, zowel voor partnergeweld als voor geweld naar kinderen.	Alle partners Politie Burgemeester	<p>Er is een poule ingericht van HOvJ's die "gespecialiseerd" zijn in huisverboden. Elke dag van de week is er een HOvJ beschikbaar voor het oppakken van die zaken.</p> <p>Inzet van huisverboden door burgemeesters.</p> <p>Werkwijze wordt binnenkort opnieuw tegen het licht gehouden.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Breda: Gelet op organisatorische wijzigingen wordt intern werkwijze huisverboden opnieuw bekeken. De jeugdbrigadiers dragen zorg voor het consequent opmaken van zorgmeldingen.
Cybercrime			
Ambitie: Vergroten van de maatschappelijke weerbaarheid tegen cybercrime en aanpak van cybercrime			
Doel	Werkafspraken	Opdrachtgever	Resultaten 2017

Preventie	Binnen de eigen organisatie de informatiehuishouding op een dusdanige manier inrichten, dat er sprake is van een veilige informatie-uitwisseling	Gemeente	Gemeenten hebben hier aandacht voor. Ook door door recente aanvallen. <ul style="list-style-type: none"> • Drimmelen: Transitie van ICT naar Breda. • Altena gemeenten: Krijgt ook aandacht in kader fusie. • Breda: Heeft haar informatievoorziening in eigen beheer. De technische infrastructuur, applicatiebeheer, informatiebeheer en informatie veiligheid hebben continue aandacht Breda heeft een CISO aangesteld (resolutie VNG). In dit kader wordt samengewerkt met VNG KING aan een Referentearchitectuur o.b.v. NORA/GEMMA voor dit domein en wordt alvast in het kader van rechtmatigheid AVG een PIA (privacy impact assesment) uitgevoerd ten aanzien van gegevens ontsluiting, gebruik en uitwisseling t.a.v. tooling ten behoeve van BIBOB.. • Etten-Leur: krijgt aandacht binnen de ICT-samenwerking • Oosterhout: organisatie breed steeds meer aandacht mede irt privacy. Projecten hiertoe zijn of worden opgestart.
Agenderen, inzichtelijk maken en duiden van deze nieuwe problematiek	Aanhaken in de eenheidsbrede commissie Cybercrime en zodra deze beschikbaar komen de aanbevelingen hieruit opvolgen.	Veiligheidscollegie	
Strafrechtelijk aanpakken	17 cybercrime zaken	OM en politie	In ZWB zijn er 12 cybercrime zaken opgepakt waarvan 6 in het district De Baronie
District specifieke speerpunten			
Doel	Werkafspraken	Opdrachtgever	Resultaten 2017

Optimaliseren evenementen	In district de Baronie groeit het aantal "grootschalige" evenementen fors". In 2017 wordt gestreefd naar het optimaliseren en congruent maken van advisering, preparatie en uitvoering van evenementen en het opstellen van een districtelijke evenementenkalender.	Gemeente	<p>Gemeenten hebben evenementenkalenders. Toetsing vergunningaanvraag is integraal. Nog geen evenementenkalender op niveau district.</p> <p>De OE's evenementen van team Dongemond en Markdal en de evenementencoördinator van team Weerij hebben tweewekelijks een samenwerkingsdag georganiseerd. Hierin worden de evenementen voor de komende periode besproken, om te komen tot een totaaloverzicht van de evenementen in de district.</p> <p>Op dagen dat er in minimaal 2 teams B of C evenementen plaatsvinden is gezamenlijke voorbereiding en uitvoering binnen het district van toepassing. Hierbij bereidt 1 OE/coördinator de dag voor dmv eenduidige werkopdrachten, informatieboekje collega's, totaal inzetschema en communicatie-afspraken. Hij wordt ondersteund door de andere OE's/coördinator. Tijdens de uitvoering zijn alle collega's op de hoogte van de evenementen binnen het district en is er (meestal) 1 OVDE in dienst welke snel met personeel kan schuiven als er bij een evenement ondersteuning nodig is.</p> <p>Werkopdrachten worden op een eenduidige wijze aangeleverd.</p> <p>De actuele evenementenkalender per team en district wordt wekelijks in het opco lijn gezet, zodat de opco altijd een actueel overzicht heeft van de evenementen.</p> <p>Er is een eenduidig evaluatie formulier opgesteld. Streven politie is te werken met een eenduidig risico-inventarisatie en deze implementeren bij gemeenten.</p> <p>Baarle-Nassau is bezig met ontwikkelen toolkit voor evenementenaanvragen.</p> <p>Werkprocessen worden beter en efficiënter uitgelijnd en ingericht.</p>
Betere dienstverlening	Afstemming tussen BOA's en wijkagenten optimaliseren door concrete werkafspraken te maken.	Gemeente/politie	<p>De wijkagenten-experts bevorderen binnen hun cluster de samenwerking tussen de teams/clusters en de BOA's. Ook zijn er regelmatig overleggen tussen en met de beiden uitvoerenden.</p> <p>Gezamenlijke acties worden/zijn er vaak.</p> <p>Vooral lokaal. Loopt nog niet overal optimaal. Wordt gewerkt aan verbetering.</p> <p>Gezamenlijke acties worden/zijn er vaak.</p>
Radicalisering	Vergroten awareness en adequate aanpak casuïstiek in Veiligheidshuis	Gemeente	<p>Niet overall speelt deze problematiek in dezelfde mate. In meerdere gemeenten zijn awareness bijeenkomsten c.q. trainingen geweest.</p>

Jaarverslag 2017 district Hart van Brabant

WOS		
Ambitie: Voorkomen dat inwoners/ondernemers slachtoffer worden van een WOS-misdrijf en daar waar dit toch gebeurt zoveel mogelijk komen tot een integrale aanpak van deze misdrijven ten behoeve van een veilig leefklimaat.		
Doel	Werkafspraken	Opdrachtgever
<p>Preventie</p> <p>Landelijk zijn voor 2017 de volgende kaders voor ZWB vastgesteld:</p> <p>Max. 6.500 woninginbraken (HvB 2.152)</p> <p>Max 125 overvallen (HvB 38)</p> <p>Max 310 straatroven (HvB 130)</p> <p>Het streven is om in 2017 gelijk aan of onder het niveau van 2016 te blijven.</p>	<p>Meer inzetten op preventiemiddelen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Stimuleren 'Politie Keurmerk Veilig Wonen' met specifiek aandacht voor het versterken van de eigen kracht van burgers. • Inzet van o.a.: ANPR-camera, lokmiddelen, spandoeken, Buurtpreventieteams, Whats-app groepen, buurttent. • Bestuurlijke handhaving op verbod inbrekerswerktuigen. Personen met inbrekersgereedschap krijgen dwangsom van € 2.500, - opgelegd. 	<p>Driehoek</p>
<p>Gewenste minimale ophelderingspercentage</p> <ul style="list-style-type: none"> - Woninginbraken 8% - Overvallen 43% - Straatroven 34% 	<ul style="list-style-type: none"> • Ieder basisteam heeft een integraal HIC-actieoverleg (actualiteiten, breder dan enkel WOS). • Gerichte interventies op persoons-, straat-, buurt- en/of wijkniveau worden uitgezet op basis van informatie die bekend is bij gemeente, politie en/of OM. • Voortzeten van de intensivering van de ISD-maatregel. Binnen de integrale persoonsgerichte aanpak bij zeer actieve veelplegers van HIC-feiten steeds aandacht hebben voor de mogelijkheid van een ISD-maatregel. 	<p>Driehoek</p> <p>Alle partners</p>
		<p>Resultaten 2017</p> <ul style="list-style-type: none"> • Preventiemiddelen zijn doorlopend binnen de gemeenten ingezet. • In enkele gemeenten zijn in het kader van de bestuurlijke handhaving verbod inbrekerswerktuigen ruim 80 waarschuwingen door de gemeenten opgelegd. In 2017 zijn er geen zaken geweest waarbij ook daadwerkelijk een dwangsom is verbeurd. <p>Districtelijke resultaten 2017:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 1000 woninginbraken (ZWB: 3.528) - 28 overvallen (ZWB: 71) - 77 straatroven (ZWB: 199)
		<p>In drie basisteams is een integraal HIC actie-overleg. Dit overleg komt 1x in de 4 of 6 weken bij elkaar. In het overleg werden gerichte interventies op de verschillende niveaus afgesproken en uitgezet, met gebruikmaking van bovengenoemde preventiemiddelen.</p> <p>Districtelijke ophelderingspercentages 2017:</p> <ul style="list-style-type: none"> - woninginbraken: 12,9% (ZWB: 9,8%) - overvallen: 60,7% (ZWB: 50,7%) - straatroven: 24,7% (ZWB: 30,2%) <p>Werkafspraken zijn uitgerold.</p> <p>Aantal ISD-ers:</p> <ul style="list-style-type: none"> - In 2017 zaten er in totaal 18 personen uit district Hart van Brabant in de ISD-inrichting. Hieronder bevinden zich ook

	<ul style="list-style-type: none"> • De potentiële ISD-ers zijn bekend bij de driehoekpartners om de focus op de groep te houden. • Voortzetting pilot ISD voor jongvolwassen zeer actieve HIC-plegers. De potentiële jongvolwassen ISD-ers zijn bekend bij de driehoekpartners om de focus op de groep te houden. • In 2017 wordt voor alle jongvolwassen potentiële ISD-ers vanuit de gedachte van optimum remedium een plan van aanpak gemaakt. • In de processen van toeleiding en nazorg worden in 2017 specifieke afspraken voor jongvolwassenen gemaakt. • De strafrechtketen zorgt in 2017 voor een goed en sluitend proces in toeleiding naar ISD (van pga politie t/m rechtszitting). • In 2017 wordt de verbinding tussen PI, reclassering en gemeente sterker in casussen van ISD-ers. • Gemeenten zorgen voor sluitende en passende nazorg door in een eerdere fase van het ISD-proces betrokken te zijn. • Veiligheidshuizen faciliteren, waar nodig, in bovenstaande door bijvoorbeeld een ISD-overleg. • Monitoring vindt plaats in de districtelijke driehoek, periodiek worden de cijfers aan de hand van het Veiligheidsbeeld in het DDO besproken. 	<p style="text-align: center;">Alle partners</p>	<p>personen die in 2016 in de ISD-inrichting zijn ingestroomd.</p> <ul style="list-style-type: none"> - In 2017 zijn er 12 personen uit district Hart van Brabant ingestroomd in de ISD-inrichting. - Er is een projectleider aangesteld t.b.v. de pilot. In het projectplan is (maatwerk in) nazorg opgenomen. <ul style="list-style-type: none"> • In de DDO's is het veiligheidsbeeld besproken en is gemonitord op de resultaten. In het DDO van mei werd specifieke aandacht gegeven aan de jeugdaanpak en het bestuurlijk interventieteam jeugd in de gemeente Waalwijk. Politie heeft over de eerste helft van 2017 een analyse m.b.t. geweld(smisdrijven) gemaakt, die besproken werd in het DDO van september. In het DDO van december werd een presentatie gegeven over de aanpak van synthetische drugs.
<p>Beleidsmatige ontwikkelingen en kennisuitwisseling</p>	<p>Beproefde maatregelen worden uitgewisseld in de maandelijkse districtelijke AOV-overleggen.</p>	<p>DDO</p>	<p>Tijdens de maandelijkse AOV-overleggen zijn diverse (bestuurlijke) maatregelen uitgewisseld op het terrein van BIBOB, vuurwerk/jaaruwisseling, gevaarlijke honden en</p>

				bestuurlijk ruimen (hennep 2.0). Rechterlijke uitspraken n.a.v. beroep tegen opgelegde maatregelen werden in het AOV-overleg gedeeld.
--	--	--	--	---

Jeugd

Ambitie: Voorkomen dat gedrag van jeugd in de openbare ruimte leidt tot overlast of criminaliteit en daar waar dit toch gebeurt komen tot een integrale aanpak.

Doel	Werkafspraken	Opdrachtgever	Resultaten 2017
Preventie Concrete afspraken maken over (informatie)uitwisseling jeugd en veiligheid	Binnen de transformatie van de jeugdzorg in het gemeentelijke domein streven naar meer eenduidigheid in werkafspraken tussen de domeinen jeugd en veiligheid.	Gemeente	Gemeenten zijn in regionaal samenwerkingsverband (Hart van Brabant) aan het werken aan een nieuwe koers voor jeugdzorg. Eind 2017 is deze nieuwe koers geformuleerd en vanuit daar zijn enkele innovatietrajecten gestart. Momenteel worden er nog meer innovatietrajecten aan toegevoegd om deze nieuwe koers te gaan volgen. Een zeer belangrijk onderdeel hiervan is de Taskforce Kindermishandeling.
Terugdringen alcoholgebruik jeugdigen	<ul style="list-style-type: none"> • Gerichte inzet op leeftijdcontroles en preventie zowel gericht naar de jeugdigen als naar de ondernemers. • Bij alcoholmisbruik altijd doorverwijzen naar HALT • Uitvoeren alcohol controles op jeugd die zich richting de uitgaansgebieden begeven. Er worden minimaal 4 controles uitgevoerd. 	Gemeente Politie	<ul style="list-style-type: none"> • Politieteam Groene Beemden is i.s.m. Novadic Kentron gestart met het project Happy Ouders, dat zich richt op ouders met kinderen vanaf 16 jaar. Politieteam Langstraat is gestart met het project De Confrontatie, gericht op dronken minderjarigen. Politie filmt bij aantreffen met een bodycam en confronteert ouders en de jongere in dezelfde week nog met de gemaakte beelden. Politieteam Leijdal is in de wijk de Reeshof gestart met een jongeren buurtregie, waarbij ook Novadic Kentron aansluit. • Er zijn in 2017 door de politie een aantal preventieve acties uitgevoerd. Daarnaast vond er enkele keren per maand horecatoezicht gericht op de jeugd plaats. • In 2017 zijn er door de politie 19 HALT-verwijzingen terzake alcohol uitgeschreven (openbare dronkenschap 18x, rijden onder invloed 1x). • Er zijn door de politie een aantal preventieve acties uitgevoerd.
Terugdringen drugsgebruik en gerelateerde overlast.	<ul style="list-style-type: none"> • Voorlichting in samenwerking met (zorg)partners. 	Gemeente Politie	<ul style="list-style-type: none"> • Er zijn door de politie een aantal preventieve acties uitgevoerd.

	<ul style="list-style-type: none"> De politie acteert op signalen en handhaaft. Bij incidenten altijd doorverwijzen naar HALT. 		<ul style="list-style-type: none"> In 2017 zijn er door de politie 21 HALT-verwijzingen terzake drugs uitgeschreven (19x bezit softdrugs, 2x handel e.d. softdrugs).
Actueel en eenduidig beeld jeugdoverlast	Implementatie van de groepsscan.	Politie	<p>Implementatie van de groepsscan in de eenheid ZWB heeft nog niet plaats kunnen vinden vanwege technische problemen. Voorlopig wordt nog m.b.v. van Beke-methodiek regelmatig een actueel beeld van de jeugdgroepen verstrekt.</p> <p>Er was (peilmaand okt. 2017) sprake van één hinderlijke jeugdgroep (Dongen); twee criminele jeugdgroepen en één overlast gevende jeugdgroep (Tilburg). Aanpak van deze jeugdgroepen vond waar nodig plaats door een integrale samenwerking tussen betrokken gemeente, politieteam en Jongerenwerk.</p>

Ondermijning

<p>Ambitie: Het creëren van een ongunstig klimaat voor ondermijnende activiteiten en daar waar dit toch gebeurt komen tot een integrale aanpak van deze activiteiten.</p>			
Doel	Werkafspraken	Opdrachtgever	Resultaten 2017
<p>Doorontwikkelen integrale aanpak ondermijnende criminaliteit</p>	<ul style="list-style-type: none"> Programmatische en integrale aanpak van casuïstiek op districtelijk niveau vormgeven. Streven om te komen tot een dynamisch ondermijningsbeeld. Doorontwikkelen van het aantal signalen en de kwaliteit van de signalen binnen DIP en DSP. 	<p>Alle partners</p> <p><i>OM en de andere partners</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> Informatiedeling en uitvoering onder RIEC-convenant Casuïstiek DIP/DSP: 32 casussen in de gemeenten aangepakt. Locatie OMG: 3 locaties in de gemeenten aangepakt. TOP X OMG : 10 personen aangepakt. TOP X Syndru: 10 personen aangepakt. Uitgevoerde controles Locatiegericht: 2 industrieterreinen en 2 recreatieparken bezocht. Themagericht: diverse growshops, Shisha lounges en moneytransfer, en autoverhuurbedrijven bezocht. Er is een inwinplan ontwikkeld voor alle RIEC-partners waarin duidelijk gemaakt is welke acties zij zelf kunnen/moeten nemen zodat de signaaldocumenten een kwaliteitsimpuls krijgen.

	<p>ziet op het volle scala van ondermijnende criminaliteit waaronder, naast het 9-luik, wapenhandel, mensenhandel, corruptie, witwassen en heroïne/cocainehandel. Extra aandacht zal gaan naar de aanpak van de havencriminaliteit.</p> <ul style="list-style-type: none"> Het OM zal in kader van de "intensivering Zuid 3" de nauwe samenwerking doorzetten met landelijke onderdelen en de parketten/politie Oost-Brabant en Limburg. Politie ZWB en OM gaan in 2017 de volgende resultaten behalen: <ul style="list-style-type: none"> Beslag: € 10.678.000 Incaso € 4.928.000 Gelet op de extra intensivering van € 3 mln in Zuid 3 verband komt er een extra inspanningsverplichting op strafrechtelijke incasso van € 555.000 voor ZWB bij. De intensivering in Zuid 3 verband leidt tot een sterkere aanpak van georganiseerde criminaliteit op het gebied van afpakken. 	<p>OM</p> <p>OM en politie</p> <p>OM</p>	<ul style="list-style-type: none"> In DIP werden kwalitatief betere signalen gemaakt, waarna er een interventiestrategie voorgelegd werden aan de DSP. December 2017 liepen er 79 onderzoeken naar CSV's op eenheidsniveau. Daarvan zijn 20 onderzoeken in 2017 aangebracht. Inmiddels Intensivering Zuid 3 2.0 in uitvoering. 1^e criminaliteitsbeeld o.b.v. TCI-info opgeleverd voor Zuid 3. MELD GELD In het kader van intensivering Afpakken in Zuid 3 is ook in andere zaakstromen afgepakt; bv. de ZSM-zaakstroom. Bij iedere arrestant (voor welk strafbaar feit dan ook) die contant geld (vanaf € 300,-) bij zich had, werd gekeken of dit geld gebruikt kan worden voor een eventuele boete, voor een schadevergoeding aan het slachtoffer of voor een eventuele opstaande vordering. ZWB is 22 februari 2017 gestart. Sindsdien zijn er 145 meldingen binnen gekomen, is er in totaal € 137.718,36 gemeld waarvan € 79.898,79 is afgepakt. Dit bedrag van bijna € 80.000,- zou zonder MELD GELD terug gegaan zijn in de zakken van verdachten. Beslag resultaat 2017 district HvB: € 1.190.487,- (ZWB: € 6.403.078,-) Incaso resultaat 2017 ZWB: € 2.568.846,- (geen bedrag per district bekend)
<p>Districtelijk aanjagen van ondermijning en verbinden met de eenheid</p>	<p>Districtelijk projectleider ondermijning heeft positie en doorzettingsmacht, continuïteit van deze functie is voor 2017 geborgd.</p>	<p>DDO</p>	<p>Begin 2017 is de nieuwe districtelijke programmaleider Ondermijning aan de slag gegaan. Deze heeft positie en doorzettingsmacht vanuit het DDO. Netwerk staat en bekendheid in hele district is geen vraag mee. Samenwerking naar hoger plan, ruimte voor 2.0 versie van overleggen en bestaande structuren.</p>

Weerbaarheid vergroten	Barrières vormen tussen boven- en onderwereld via wijk aanpak en aanpak subculturen.	Alle partners	Districtelijk programmaleider Ondernijning heeft i.k.v. bestuurlijke weerbaarheid in drie gemeenten de gemeenteraad geïnformeerd, in vijf gemeenten betrokken ambtenaren geïnformeerd alsmede OM en politie-onderdelen. Ook heeft de programmaleider met alle burgemeesters en hun veiligheidsadviseur gesproken over de inbedding van de ondernijningsaanpak in de gemeentelijke organisatie.
Interne weerbaarheid en awareness vergroten	Awarenesstrainingen, dilemmatafel en versterken kwetsbare processen.	Alle partners	E.e.a. is nog in voorbereiding.
Slagkracht en verbetering kwaliteit in de uitvoering	Ontwikkelen (gezamenlijke) gemeentelijke uitvoeringscapaciteit voor interventies.	Gemeente	In overleg met districtelijk programmaleider Ondernijning en het regionale Actiecentrum zijn thematische districtelijke ondernijningsdagen geïnitieerd, met integrale interventies. Voorbeeld is de districtelijke 'veegweek'.

Veiligheid & Sociaal Domein

Ambitie: Optimale samenwerking tussen de domeinen zorg en veiligheid in de integrale aanpak van overlast en onveilige situaties.

		Resultaten 2017	
Doel		Opdrachtgever	
Snelle en accurate inzet om zorg te kunnen verlenen en hiermee overlast terug te dringen en onveilige situaties in te dammen.	Optimale samenwerking met en binnen het Zorg- en Veiligheidshuis. Verbeteren en bespoedigen samenwerking op casusniveau. Ketsamenwerking met o.a. Veilig Thuis en de jeugdketen.	Gemeente	Focus in het Zorg- en Veiligheidshuis is verschoven naar complexe casuïstiek. Overige casuïstiek, o.a. m.b.t. jeugd, ligt nu vooral in de basisteams. Aandachtspunt is dat het ZVH een districtelijk zicht gaat missen op o.a. veelplegers, stelselmatige daders en jeugdproblematiek. Samenwerking met Veilig Thuis loopt goed..
Adequaat optreden bij signalen radicalisering/polarisatie	Organiseren van bijeenkomsten voor eigen medewerkers en betrokken professionals om handelingsperspectief te bieden ten aanzien van dit thema.	Gemeente (i.s.m. alle partners)	Op initiatief van de gemeente Tilburg zijn er voorbereidingen getroffen om een training te organiseren. Uitvraag loopt bij de gemeenten.
Veilige Publieke Taak (VPT)	• Een ieder is zich ervan bewust dat geweld of de dreiging van geweld tegen bestuurders, raadsleden, ambtenaren en anderen in publieke dienst nooit getolereerd mag worden. Deze boodschap moet blijvend worden uitdragen.	Alle partners OM	In 2017 zijn 225 zaken met het label Veilige Publieke Taak vanuit district Hart van Brabant ingestroomd bij het OM, inclusief de GTPA-zaken (Geweld Tegen Politie-Ambtenaren) van de politie-eenheid (821 zaken binnen de gehele eenheid ZWB). 200%-eis is in 2017 door het OM gehandhaafd. Er was bij het OM in 2017 nadrukkelijk aandacht voor motivering sepots.

Aanpakken PGB-gerelateerde uitbuiting	<ul style="list-style-type: none"> • Het OM zet haar huidige beleid door waaronder de 200%-eis bij geweld tegen personen die een publieke taak uitoefenen. • Fraude met PGB's worden in beeld gebracht; • Met de Inspectie SZW wordt samengewerkt. 	Gemeente Politie	Dit onderwerp heeft in 2017 in enkele gevallen tot concrete aanpak geleid. Zo heeft het bestuurlijk interventieteam Waalwijk onderzoek gedaan naar een zorgbureau dat zich met PGB-fraude bezig hield. Dit signaal heeft mede geleid tot bredere aanpak op dit onderwerp.
Aanpak verwarde personen	Bestuurlijke regie is ingericht met de 'Stuurgroep aanpak verwarde personen'. Uitwerken, door de partners, van tien deelprojecten.	Gemeente	In de regio Hart van Brabant is intensief gewerkt aan de implementatie van de 9 bouwstenen. Gemeente Tilburg is verdiepingregio en werkt nauw samen met het landelijke Schakelteamteam. In 2017 zijn er diverse Citydeals gesloten tussen gemeenten en de rijksoverheid. De gemeente Tilburg doet in dat kader mee aan 2 experimenten, te weten re-integratie ex-gedetineerden en jeugd en transforensische zorg. Tilburg heeft daarin een trekkende rol. Opgedane kennis en ontwikkelde aanpakken kunnen in andere steden worden ingezet en zullen actief worden uitgedragen.
Terugdringen overlast en criminaliteit door personen met complexe problematiek	Binnen het Team Complexe Casuïstiek wordt per casus een integraal plan van aanpak opgesteld. Dit plan richt zich op zorg en drang/dwang.	Alle partners	Het Team complexe casuïstiek richt zich op die personen welke zorgen voor ernstige overlast of criminaliteit, waar de reguliere zorg en strafketen op vastloopt en waarvoor een integrale aanpak van zorg en drang en dwang aangewezen is. Een deel krijgt nu passende zorg, door drang of dwang. Het vraagt vaak een lange adem en vasthoudendheid en oog voor innovatieve mogelijkheden blijft gewenst.
Aanpak huiselijk geweld	Deelname en ondersteuning 'Stuurgroep VeiligThuis'.	Gemeente	Eerder was er sprake van dat de kwaliteitscheck van het zorgformulier huiselijk geweld aar de basisteams zou gaan. Besloten is dat de kwaliteitscheck en de veredeling van het zorgformulier huiselijk geweld toch bij de politiemedewerkers in het Zorg- en Veiligheidshuis blijft.
Ophelderingspercentage van 65% bij geweldsdelicten	Meldings- een aangiftebereidheid vergroten	Alle partners	Ophelderingspercentage geweld over 2017 is 58% (ZWB: 62%).

Adequate reactie bij meldingen (huiselijk)geweld	Extra aandacht voor het maken van zorgmeldingen. Accurate inzet van burgemeestersbevoegdheden, meer inzet van huisverboden, zowel voor partnergeweld als voor geweld naar kinderen.	Alle partners Politie Burgemeester	Er is een convenant gesloten met de ziekenhuizen in Tilburg en Waalwijk om vanuit deze ziekenhuizen anoniem geweldsdelicten te melden van slachtoffers die geen aangifte willen doen (project Cardiff). Hierdoor krijgen gemeenten en politie inzicht op mogelijke hotspots, onveilige locaties e.d. Convenant wordt in september ondertekend.
Betere (informatie)uitwisseling zorg en veiligheid	Privacyproof inrichten van werkprocessen Toegang en ZVH. Cruciale rol voor nieuw kennisknooppunt van het ZVH om informatie te delen en om de juiste partners bij casuïstiek te betrekken.	Gemeente	Informatie-uitwisseling is een doorlopend proces. Het kennisknooppunt liep goed.
Verbeteren aanpak re-integratie ex-gedetineerden	Beter borgen van randvoorwaarden voor succesvolle re-integratie (zoals inkomen, huisvesting en participatie).		In het kader van de Citydeal deed de gemeente Tilburg in 2017 mee aan een experiment re-integratie ex-gedetineerden. Dit loopt door in 2018.
Diversiteit	Uniforme, efficiënte en effectievere aanpak van discriminatie met meer aandacht voor de slachtoffers / meiders. Deze afspraak wordt gericht op de aanpak van discriminatie in de horeca.	Politie	Er zijn in 2017 9 misdrijven terzake discriminatie bij de politie bekend geworden.

Cybercrime

Ambitie: Vergroten van de maatschappelijke weerbaarheid tegen cybercrime en aanpak van cybercrime

Doel		Resultaten 2017	
Werkafspraken		Opdrachtgever	
Preventie			
Agenderen, inzichtelijk maken en duiden van deze nieuwe problematiek	Volgen van de ontwikkelingen van de eenheidsbrede commissie cybercrime en zodra deze beschikbaar komen de aanbevelingen hieruit opvolgen.	Veiligheidscollege	Commissie Cybercrime is de eerste helft 2017 één keer bij elkaar geweest. Vanwege het ontbreken van ambtelijke ondersteuningscapaciteit heeft het werk van de commissie tijdelijk stil gelegen. De commissie wordt vanaf juni ondersteund door de bestuursadviseur van district De Markiezaten. Deze gaat verder aan de slag met een plan van aanpak. In overleg is het voorzitterschap over gegaan naar de burgemeester van Woensdrecht.
Strafrechtelijk aanpakken	17 cybercrime zaken* * Dit betreft een streefwaarde op eenheidsniveau.	OM en politie	In 2017 zijn er eenheidsbreed 12 cybercrime-zaken bij het OM ingestroomd. 1 zaak daarvan kwam voor rekening van district Hart van Brabant.

District specifieke speerpunten			
Doel	Werkafspraken	Opdrachtgever	Resultaten 2017
Verbeteren van de communicatie en veiligheidsbeleving van de inwoners van het district Hart van Brabant	<ul style="list-style-type: none"> • Toepassen effectieve interventies en strategische communicatie over veiligheidskwesties. • Actief onderzoek doen naar best practices in het land ten aanzien van beïnvloeding van veiligheidsbeleving. 	DDO	<ul style="list-style-type: none"> • Landelijke campagneagenda gevolgd. • Gezamenlijk hondenbeleid uitgevoerd. • Hennep 2.0 ontwikkeld.
Optimale samenwerking tussen gemeenten, politie en OM	Zowel op strategisch, tactisch en operationeel zorgdragen voor afstemming en uitwisseling van relevante informatie.	Alle partners	Dit is een doorlopend proces, waarbij de partners zich richten op een optimale samenwerking.

Jaarverslag 2017 politie-eenheid Zeeland-West-Brabant

De politie heeft het jaarverslag voor de gehele eenheid Zeeland-West-Brabant vastgesteld. Cijfermatig samengevat ziet het beeld er als volgt uit:

	Zeeland	Markiezzaten	Baronie	HvB	ZWB
Aantal woninginbraken (misdrijven)	576	741	1211	1000	3528
waarvan voltooid	427	540	864	692	2523
Percentage voltooide woninginbraken	74,1%	72,9%	71,3%	69,2%	71,5%
Ophelderingspercentage woninginbraken (12-maands)	17,0%	8,1%	4,7%	12,9%	9,8%
Aantal overvallen (misdrijven)	8	16	19	28	71
Ophelderingspercentage overvallen (12-maands)	50,0%	50,0%	36,8%	60,7%	50,7%
Aantal straatroven (misdrijven)	39	33	50	77	199
Ophelderingspercentage straatroven (12-maands)	51,3%	30,3%	22,0%	24,7%	30,2%

Misdrijven (stuur)

	2016	2017
F635 FRAUDE IN DE ZORG		
wrkgb NP: District Zeeland	3	4
wrkgb NP: District De Markiezzaten	2	1
wrkgb NP: District De Baronie	3	12
wrkgb NP: District Hart van Brabant	1	2
wrkgb NP: Eenheid Zeeland-West-Brabant	9	19
F50 DISCRIMINATIE		
wrkgb NP: District Zeeland	10	10
wrkgb NP: District De Markiezzaten	2	3
wrkgb NP: District De Baronie	11	9
wrkgb NP: District Hart van Brabant	17	9

wrkgb NP: Eenheid Zeeland-West-Brabant	40	31
F90 CYBERCRIME	2016	2017
wrkgb NP: District Zeeland	38	20
wrkgb NP: District De Markiezaten	31	17
wrkgb NP: District De Baronie	33	21
wrkgb NP: District Hart van Brabant	35	45
wrkgb NP: Eenheid Zeeland-West-Brabant	137	103

Incidenten (stuur)

E33 OVERLAST DOOR VERWARD/OVERSPANNEN PERSOON	2016	2017
wrkgb NP: Eenheid Zeeland-West-Brabant	0	1
wrkgb NP: District Zeeland	2.018	2.095
wrkgb NP: District De Markiezaten	855	1.088
wrkgb NP: District De Baronie	1.659	2.052
wrkgb NP: District Hart van Brabant	1.457	1.637
wrkgb NP: Eenheid Zeeland-West-Brabant	5.989	6.873

E35 MELDING OVERLAST JEUGD	2016	2017
wrkgb NP: District Zeeland	1.725	1.771
wrkgb NP: District De Markiezaten	1.123	1.104
wrkgb NP: District De Baronie	1.904	1.579
wrkgb NP: District Hart van Brabant	1.960	1.916
wrkgb NP: Eenheid Zeeland-West-Brabant	6.712	6.370